

FERMENTEREN OP WEG NAAR LEGALISATIE: WAT MOETEN PILOTS WETEN?

Gefermenteerd organisch materiaal, zoals bokashi, mag nu nog niet op de bodem worden toegepast. Aan legalisatie wordt echter gewerkt. Wat betekent dat voor de pilots die er al mee werken?

Op dit moment is toepassing volgens de Meststoffenwet niet toegestaan. De pilots die zijn aangesloten bij Circulair Terreinbeheer (CT) hebben hiervoor tijdelijk ontheffing. Uit het CT Kennisprogramma blijkt dat toepassing van gefermenteerd materiaal – mits aan de juiste voorwaarden voldaan wordt – veilig is voor mens en milieu en neutrale tot positieve effecten op de bodem kan hebben. Negatieve effecten zijn niet gevonden.

Het ministerie van LNV heeft een adviesaanvraag gedaan bij de Commissie Deskundigen Meststoffen (CDM) over het fermenteren van maaisel en blad tot lokale bodemverbeteraars. Dit is de eerste stap richting een mogelijke wijziging in de Meststoffenwet. Wanneer de CDM positief adviseert, wordt het gebruik van gefermenteerd materiaal, naast compost, wél toegestaan.

De verwachting is dat de CDM begin volgend jaar het advies aan het ministerie van LNV oplevert. Daarna schrijft LNV een eigen advies aan de minister, waaraan het advies van het CDM wordt toegevoegd. Vervolgens neemt de minister een besluit. Omdat dit waarschijnlijk pas later in 2026 tot het toestaan van fermenteren zou kunnen leiden, heeft het Circulair Terreinbeheer Transitieteam besloten het komend jaar het CT Kennisprogramma in een nieuwe fase door te laten lopen.

WAT BETEKENT DIT VOOR DE PILOTS MET BOKASHI IN 2026?

- Vraag zo snel mogelijk verlenging aan van de vergunning voor het maken van bokashi én van de ontheffing voor het toepassen ervan;
- Zorg er komend jaar zelf voor dat er een compostanalyse van jullie product wordt gedaan door Eurofins en lever deze tijdig vóór het uitrijden aan bij de WUR. De kosten voor de compostanalyse zullen door de pilots zelf gedragen moeten worden.
- Wacht de toetsing door de WUR af; zij beoordelen de compostanalyses volgens de normen uit de Meststoffenwet en koppelen het resultaat zo spoedig mogelijk terug. Pas na goedkeuring door de WUR mag de bokashi worden uitgereden.

Heb je vragen of aanvullend advies nodig? Neem dan contact op met het programma Circulair terreinbeheer via info@circulairterreinbeheer.nl